

Palkkatukiuudistus

Asiantuntijalausunto 26.10.2022 HE 175/2022

Työllisyyspalveluiden esimies Minna Virta, Salon kaupunki

Yleisesti

- Palkkatukiuudistuksen tavoitteena ollut systeemin yksinkertaistaminen ei toteudu.
  - Arvioidut työllisyysvaikutukset heikkoja.
  - Kohderyhmän määrittely edelleen epäselvä, etenkin työnantajalle.
- Käytännössä tukitaso pysyy suht samana, vaikka tuen prosentuaalinen osuus nousee, koska sivukulut ja lomarahat on jätetty pois tuesta.
- Palkkatukityöstä hyväksytään työssäoloehtoon edelleen vain 75 prosenttia –ei edistä vaikeimmin työllistyvien asemaa.
- Uudistus on nyt jo lykkääntynyt useaan otteeseen, voisiko sen siirtää vuoteen 2025?

Edelleen siirtäminen, käypä korvaus

- Työllisyyden hoidollisesti Salon kaupunki on palkkatukityöllistämisessä jo vuosien ajan hyödyntänyt edelleen siirtämistä yrityksiin.
  - Mallia kehitetty Salossa kahdessa ESR-hankkeessa
  - Kohderyhmänä kaikkein pisimpään työttömänä olleet
  - Paikkatarjonnalla on pystytty vastaamaan työnhakijoiden osaamiseen, toiveisiin ja jatkosuunnitelmiin –panostettu matchaukseen
  - Lisännyt huomattavasti vaikuttavuutta eli henkilöiden jatkotyöllistymistä
- Yritysyhteistyö on ollut kaikille osapuolille mielekästä
  - Vuosina 2015-2022 yhteensä n. 650 edelleen siirtoa
  - Yritys joutuu tuomaan oman panoksensa vaikeasti työllistyvän henkilön valmentamiseen työmarkkinoille –työllistetyillä on usein merkittäviä puutteita työelämätaidoissa yms.
  - Väärin käytöksiä tai kilpailun vääristymää ei ole tiedossa.
- Lakiuudistuksen myötä edelleen siirtämisen hinta nousee liian korkeaksi yrityksille, toiminta hankaloituu ja jopa päättyy kokonaan.

Työnsuunnittelijat

- Useat kunnat ja TE-toimistot hyödyntäneet systeemiä vuosien ajan. Muutos tulee liian nopeasti eikä siihen ehditä varautua.
- 20 lausuntopalautteessa ongelma nostettiin esille. Tilastoista tieto ei löydettävissä, esityksessä arvioidaan tilannetta väärin.
- Työnsuunnittelijat työskentelevät usein suorassa asiakaspalvelussa, täydentävissä työvoimapalveluissa tai esim. työpajoilla.
- Rekrytointiväylä työllisyyspalveluihin
- Uudistuksessa työn kesto lyhenee nykyisestä 24 kk 5/10 kuukauteen – aika menee jo perehdytykseen, ei enää kannata

Lopuksi

- Työllisyyden hoidon toimintaympäristössä ja lain säädännössä on tapahtunut jo lukuisia muutoksia työllisyyden kuntakokeilujen aikana (1,5 vuotta)
  - Tämä muutosturbulenssi vie voimavaroja – kokeilun toimintaa joudutaan asemoimaan koko ajan uudestaan
  - Esimerkiksi kokeiluun suunniteltua asiakaspalveluiden kehittämistoimintaa ei ole vielä pystytty kunnolla käynnistämään.
  - Uudistuksilla myös yhteisvaikutuksia
- Kuntakokeilu ja TE2024-uudistuksen suunnittelu tarvitsevat tässä hetkessä työrauhaa.